

Česká 149
276 01 Mělník
tel.: 315 728 061
fax: 315 728 077
ID DS: ahwdypi
e-mail: kokorin@nature.cz
www.nature.cz

Český horolezecký svaz
Nádražní 29/21
150 00 Praha 5 - Smíchov

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0113/KK/2019 - 4

VYŘIZUJE: VALDA

DATUM: 21. LISTOPADU 2019

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj (dále také „Správa“), jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny, příslušná podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – v platném a účinném znění (dále jen „zákon“), po provedeném správním řízení vydává toto

ROZHODNUTÍ

Správa na základě žádosti, kterou dne 1. 10. 2019 podal Český horolezecký svaz, IČO: 00460001, se sídlem Nádražní 29/21, 150 00 Praha 5 – Smíchov (dále jen „žadatel“), podle ust. § 44 odst. 3 zákona a v souladu s ust. § 5 odst. 1 písm. c) nařízení vlády č. 176/2014 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast Kokořínsko – Máchův kraj (dále jen „Nařízení vlády“)

s o u h l a s í

s prováděním značení horolezeckých terénů a údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj **od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2029**, a to konkrétně stávajících horolezeckých terénů na území Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj, které jsou uvedeny v elektronické databázi "Skály ČR" umístěné na webových stránkách žadatele (<https://www.horosvaz.cz/skaly-region-4/>) ke dni podání žádosti (1. 10. 2019), **s výjimkou** těch, které se nacházejí na území Národní přírodní rezervace Břehyně – Pecopala, Přírodní rezervace (PR) Kostecké bory, Přírodní památky (PP) Špičák u Střezivojic, PP Kamenný vrch u Křenova, PP Husa, PP Stráně Hlubokého dolu, PP Stráně Truskavenského dolu, PP Želízky, PP Martinské stěny a skalních útvarů "Mšenské pokličky" a "Jestřebické pokličky" na území PR Kokořínský důl.

Souhlas se vydává za těchto podmínek:

- 1) Hranice předmětných horolezeckých terénů jsou definovány zeměpisnými souřadnicemi lomových bodů a vyznačeny v příložených mapových zákresech, které jsou nedílnou součástí tohoto rozhodnutí.
- 2) Značení horolezeckých terénů provede žadatel publikací tohoto rozhodnutí vč. všech příloh, na svých internetových stránkách (www.horosvaz.cz), případně navíc dalším jiným způsobem předem projednaným se Správou (např. aktualizovaným vydáním horolezeckého průvodce, fyzickým vyznačením horolezeckých terénů v krajině, apod.).
- 3) Výše uvedené horolezecké terény je možné vyznačit pouze pro provádění horolezeckých činností **výhradně technikou volného lezení**, tedy výstupem na pískovcovou skálu (skalní objekt) výhradně vlastní silou po přirozeném skalním povrchu za pomoci osobního zajištění horolezeckým lanem, fixními jisticími body nebo vyjímatelnými textilními smyčkami, dále pak přeskoky. Mezi horolezecké techniky, pro které nelze tyto horolezecké terény vyznačit, patří lezení po skále pokryté ledem („ledové lezení“), výstup za pomoci stoupacích želez a cepínů po holé skále (tzv. „drytooling“), budování zajištěných cest a provádění výstupů a sestupů na nich (tzv. „via ferrata“) ani provádění krátkých výstupů krajní obtížnosti na nízké skalky a balvany (tzv. „bouldering“).

- 4) V následujících horolezeckých terénech je možné provádět horolezeckou činnost a údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků **pouze v období od 1. 7. do 31. 12. běžného roku:**
- oblast „Vlhošť a Stříbrný vrch“ sektor „Vlhošť – horní patro“,
 - oblast „Vlhošť a Stříbrný vrch“ sektor „Vlhošť – spodní patro“,
 - oblast „Vlhošť a Stříbrný vrch“ část sektoru „Stříbrný vrch“ na území PP Stříbrný vrch.
- Toto omezení žadatel zdůrazní při vyznačení horolezeckých terénů.
- 5) V ostatních horolezeckých terénech nevyjmenovaných v podmínce č. 4 tohoto rozhodnutí lze provádět horolezeckou činnost a údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků celoročně, avšak je přitom nutné respektovat dočasně stanovená omezení na jednotlivých lezeckých objektech či jednotlivých lezeckých cestách, která je žadatel povinen vyznačit po dohodě se Správou v elektronické databázi "Skály ČR" na svých internetových stránkách.
- 6) Na území PR Vlhošť a PP Stříbrný vrch, uvnitř horolezeckého terénu označeného jako oblast „Vlhošť a Stříbrný vrch“, není možné zřizovat nové horolezecké cesty, tedy provádět tzv. prvovýstupy.
- 7) Za účelem provádění horolezecké činnosti nebo údržby horolezeckých zařízení ve všech vyznačených horolezeckých terénech nesmí být odstraňovány nebo jinak narušovány dřeviny v blízkosti skalních objektů, ani nesmí být z důvodu úpravy horolezeckých cest jiným způsobem poškozován vegetační kryt (porosty mechů, lišejníků, trav, keřů a stromů) na vrcholech skal, skalních spárách, terasách, apod.
- 8) Ve všech vyznačených horolezeckých terénech **nesmí** osoby provádějící horolezeckou činnost (dále jen „lezci“):
- a) používat chemické či minerální látky sloužící k vysoušení kůže na ruku (např. magnesium),
 - b) používat jisticí pomůcky porušující pískovec (např. skoby, pevné nebo mechanické vklíněnce, s výjimkou textilních),
 - c) rýt či vysekávat chyty nebo prorážet nedokonalé hodiny a dřít skálu při manipulaci s lanem,
 - d) používat obuv s profilovanou podrážkou či používat stoupací železa,
 - e) slaňovat pomocí stromů a keřů, s výjimkou nouzových případů, kdy trvalé vrcholové zařízení pro slaňování chybí nebo je poškozeno a při ohrožení lidského života,
 - f) lézt na pískovcových skalách nasáklých srážkovou vodou, zasněžených či zledovatělých.
- 9) Ve všech vyznačených horolezeckých terénech **jsou lezci povinni:**
- a) užívat k přístupu ke skalám přednostně lesní a turistické cesty a stezky; tam, kde nejsou vyznačeny, volit přístup tak, aby sešlapem nedocházelo k poškození povrchu půdy a následnému vzniku škodlivé eroze,
 - b) chovat se šetrně ke všem složkám životního prostředí, zachovávat klid, maximálně šetřit dochovaný stav území a vegetační kryt,
 - c) na hranách skal a vrcholcích věží, které jsou přístupné pouze horolezeckou technikou, se pohybovat jen v nezbytně nutné míře, a to pouze v okolí vrcholových knížek a trvalých vrcholových zařízení pro jištění a slaňování (dobíracích bodů a slaňovacích kruhů),
 - d) nerušit hnízdění ptactva a při zjištění probíhajícího hnízdění ptáků v blízkosti horolezecké cesty v průběhu horolezeckého výstupu tento výstup neprodleně ukončit; zjištěná hnízdění lezec bezodkladně oznámí Správě nebo příslušnému správci skalní oblasti, který následně tuto skutečnost neprodleně sdělí Správě,
 - e) respektovat případná lokální časová omezení vyznačená Správou v terénu například informačními tabulemi nebo páskou a slovně nebo graficky v elektronické databázi "Skály ČR" na internetových stránkách žadatele z důvodu zjištěného zahnízdění ptáků,
 - f) v případě nezbytného použití skalních útvarů (hodin, hrotů, apod.), stromů nebo keřů k zajišťování postupovat tak, aby skálu nebo dřevinu nepoškodili (např. obrušováním),
 - g) prostupovat výstupové horolezecké cesty vždy zdola bez použití techniky „top rope“, tedy s částečným nebo plným jištěním shora nebo ze strany. Horní jištění může sloužit jen pro zajištění dalších členů lanového družstva (v počtu nejvýše 5 osob) a nesmí být použito pro aktivní podporu při překonávání gravitace (např. tažením lana).

- 10) Veškerou údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků ve všech vyznačených horolezeckých terénech může provádět pouze žadatel, a to takovým způsobem, při kterém nedojde ke změně charakteru stávajících horolezeckých cest. Doplnění pevných jisticích bodů do stávajících horolezeckých cest (tzv. dojišťování) z důvodu zajištění bezpečnosti lezců je možné pouze po předchozím projednání se Správou.

Platnost tohoto rozhodnutí je omezena do 31. 12. 2029.

Odůvodnění:

Dne 1. 10. 2019 Správa obdržela „žádost o vydání souhlasu s prováděním značení horolezeckých terénů a údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj“.

Žádost se týkala vyznačení všech stávajících horolezeckých terénů na celém území Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj, které jsou uvedeny v elektronické databázi "Skály ČR" umístěné na webových stránkách ČHS (<https://www.horosvaz.cz/skaly-region-4/>), s výjimkou těch, které se nacházejí na území NPR Břehyně – Pecopala, PR Kosteletské bory, PP Špičák u Střezivojic, PP Kamenný vrch u Křenova, PP Husa, PP Stráně Hlubokého dolu, PP Stráně Truskavenského dolu, PP Želízky, PP Martinské stěny a skalních útvarů "Mšenské pokličky" a "Jestřebické pokličky" na území PR Kokořínský důl. Souhlas byl požadován na dobu 10 let.

Žadatel ve své žádosti zároveň navrhl, aby vyznačení horolezeckých terénů pro tradiční i sportovní lezení bylo možné provést odkazem na výše uvedenou databázi "Skály ČR" s tím, že jednotlivé vyznačené horolezecké terény by odpovídaly sektorům uvedeným v této databázi k datu vydání souhlasu. Dále žadatel navrhuje, aby hranice těchto horolezeckých terénů (resp. sektorů) byly vyznačeny také mapově prostřednictvím polygonů s definovanými souřadnicemi lomových bodů. Žadatel rovněž navrhl, aby podmínky rozhodnutí byly stanoveny stejně nebo obdobně, jak byly definovány v dosud platném rozhodnutí Správy č.j. SR/0060/KK/2014-7 ze dne 7. 1. 2015, s tím rozdílem, že provozování horolezectví by bylo ve všech vyznačených terénech umožněno v průběhu celého kalendářního roku a případné časové omezení z důvodu zjištěného hnízdění chráněných druhů ptactva by se řešilo prostřednictvím lokálních uzavírek, které by se vyznačily v terénu a současně i v databázi "Skály ČR" na hlavní straně webu ČHS.

Dnem podání bylo v souladu s § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád – v platném a účinném znění (dále jen „správní řád“), zahájeno správní řízení podle § 44 odst. 3 zákona ve věci vydání souhlasu k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách chráněné krajinné oblasti, a to konkrétně vydání souhlasu s prováděním značení horolezeckých terénů a údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj daného v ust. § 5 odst. 1 písm. c) Nařízení vlády.

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko – Máchův kraj byla vyhlášena Nařízením vlády a jejím posláním je podle § 2 Nařízení vlády „uchování a obnova jejího přírodního prostředí, zejména ekosystémů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování a obnova ekologických funkcí území a zachování typického charakteru krajiny za současného rozvíjení ekologicky optimálního systému využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů“. Dle ust. § 5 odst. 1 písm. c) Nařízení vlády je možné pouze s předchozím souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody provádět značení horolezeckých terénů a údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků.

Zahájení řízení Správa oznámila svým dopisem č.j. SR/0113/KK/2019 – 2 ze dne 8. 10. 2019 všem známým účastníkům řízení a současně usnesením podle § 140 odst. 1 správního řádu uvědomila účastníky řízení o spojení dvou řízení do společného řízení. Usnesením podle § 36 odst. 1 a 3 správního řádu dále Správa prohlásila, že účastníci řízení mohou navrhnout důkazy a činit jiné návrhy ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od doručení tohoto usnesení a

současně mají možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Proti tomuto usnesení se žádný z účastníků neodvolal. Ve stanovené lhůtě se žádný z účastníků řízení k podkladům rozhodnutí nevyjádřil.

V rámci správního řízení Správa posoudila charakter a rozsah činností uvedených v žádosti a zvážila možná rizika nedovolených změn obecně nebo zvláště chráněných částí přírody v dotčeném území.

Po posouzení všech skutečností uvedených žadatelem v žádosti, skutečností známých Správě z její úřední a odborné činnosti a po zvážení možného ovlivnění veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny dospěla Správa k závěru, že za stanovených podmínek může se značením uvedených horolezeckých terénů a s údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků žadatelem souhlasit. Správa při tom zohlednila také skutečnost, že v předmětných horolezeckých terénech je horolezecká činnost prováděna již dlouhodobě, stejně jako údržba horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků, kterou dlouhodobě zajišťuje žadatel prostřednictvím své Oblastní vrcholové komise Dubské skály. V letech 2015 až 2019 prováděl žadatel tyto činnosti na základě rozhodnutí Správy č.j. SR/0060/KK/2014-7 ze dne 7. 1. 2015, kterým byl žadateli udělen souhlas s prováděním značení horolezeckých terénů a údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj do 31. 12. 2019.

Platnost nově uděleného souhlasu Správa navázala na nutnost dodržení stanovených podmínek, aby nedocházelo k příliš výraznému zvyšování dosavadní intenzity provádění horolezecké činnosti ve vyznačených horolezeckých terénech, k rušení zvláště chráněných druhů nebo ke snižování náročnosti lezeckých cest, apod. Při formulaci těchto podmínek Správa vycházela jednak z poslání CHKO Kokořínsko – Máchův kraj deklarovaného v Nařízení vlády, dále také z obecných pravidel lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách ze dne 26. 1. 2013, které stanovil žadatel pro své členy, a rovněž z ustanovení dohody o spolupráci uzavřené mezi žadatelem a AOPK ČR dne 7. 9. 2019. Takto stanovené podmínky jsou v souladu s žadatelovými návrhy v předložené v žádosti.

Plošné vymezení předmětných horolezeckých terénů, které smí být na základě tohoto rozhodnutí vyznačeny, Správa znázornila graficky v přiložených mapových zákresech polygoň s definovanými zeměpisnými souřadnicemi lomových bodů. Při určení hranic vyznačených horolezeckých terénů Správa vycházela ze slovního popisu i z grafického znázornění umístění jednotlivých horolezeckých objektů v publikaci „Horolezecký průvodce Dubské skály. Kokořínsko a přilehlé oblasti“ vydané v roce 2005 a dále z údajů o poloze některých horolezeckých objektů definované zeměpisnými souřadnicemi v elektronické databázi "Skály ČR".

Souhlas s prováděním značení horolezeckých terénů a s údržbou horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků Správa vydává na základě předložené žádosti přímo žadateli. Podle názoru Správy není možné vztahovat platnost souhlasu podle ust. § 44 odst. 3 zákona na všechny osoby neomezeně, ale pouze na toho, kdo o souhlas požádal. Žadatel je tak jedinou oprávněnou osobou, která může na základě tohoto rozhodnutí a za stanovených podmínek provést vyznačení horolezeckých terénů způsobem stanoveným ve výroku rozhodnutí, a provádět údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků prostřednictvím žadatelem zřízené Oblastní vrcholové komise Dubské skály, tedy příslušnými správci skal.

Provádění horolezecké činnosti v takto vyznačených horolezeckých terénech však není vázané pouze na osobu žadatele, proto Správa stanovila žadateli povinnost, aby vyznačení horolezeckých oblastí provedl zveřejněním tohoto rozhodnutí na svých internetových stránkách, tedy takovým způsobem, který bude trvale přístupný veškeré veřejnosti. Kromě toho je přípustné další zveřejnění např. prostřednictvím aktualizovaného vydání horolezeckého průvodce. Fyzické vyznačení horolezeckých terénů v krajině je po projednání se Správou rovněž možné, avšak s ohledem na rozlehlost dotčené oblasti a členitost předmětných horolezeckých terénů jej Správa neprosazuje jako povinné.

Horolezecké terény na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj patří mezi oblasti, kde lezecké cesty vznikaly technikou tradičního lezení po pískovci. Aby se minimalizovalo riziko poškozování pískovcových skal v této oblasti při využívání horolezeckých terénů, stanovila Správa, že tyto terény je možné vyznačit pouze pro provádění horolezeckých činností výhradně technikou volného lezení, kterou přesně definovala. Provádění horolezeckých činností jinými technikami, které mohou přímo mechanicky poškozovat povrch skal nebo snižovat riziko pádu lezce, by vedlo k přímému zvýšení pravděpodobnosti poškození dochovaného přírodního prostředí, případně ke snížení objektivní obtížnosti horolezeckých terénů a s tím spojenému zvýšení návštěvnosti míst, která nejsou veřejnosti běžně dostupná. To by vedlo k většímu rušení živočišných i rostlinných druhů v jejich přirozeném vývoji. Správa tedy definovala, které sportovní a rekreační aktivity prováděné na pískovcových skalních objektech nelze považovat za přípustnou horolezeckou techniku v takto vyznačených horolezeckých terénech, protože nevycházejí z tradice pískovcového lezení na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj a mohou způsobit trvalé negativní změny v dochovaném přírodním prostředí. Za nepřipustné horolezecké techniky je považováno „ledové lezení“, jelikož pískovcová hornina obsahující zmrzlou vodu je extrémně náchylná na mechanické poškození, dále „drytooling“, při kterém jsou užívána stoupací železa přímo pronikající do pískovcové horniny, „bouldering“, který spočívá v provádění krátkých výstupů vysoké obtížnosti za použití magnesia, přičemž se provádí převážně na nízkých skalních objektech a balvanech za normálních okolností nedotčených horolezeckou činností, a „via ferrata“, která je založena na instalaci pevných jisticích prvků do skalního povrchu (skoby, ocelová lana, apod.), které umožňují intenzivní využití takto zajištěných cest širokou veřejností a zvyšují tak míru poškození povrchu pískovcové skály i takto zpřístupněných zranitelných biotopů.

Návrhu žadatele, aby bylo provozování horolezectví umožněno ve všech vyznačených terénech v průběhu celého kalendářního roku a případné hnízdění chráněných druhů ptactva řešeno prostřednictvím lokálních uzavírek, Správa vyhověla jen částečně. Správa souhlasí s žadatelovým názorem, že účinnou ochranu hnízdících ptáků lze v současné době dobře zajistit prostřednictvím elektronické databáze "Skály ČR", kterou žadatel provozuje, a ve které mohou být vyznačovány lokální časová omezení horolezeckých činností v závislosti na aktuálně zjištěném hnízdění ptačí druhů, případně výskytu jiného chráněného fenoménu. Takováto omezení pak mohou být individuálně stanovená na potřebné období, tedy po celou dobu trvání důvodu, který k omezení vede. Oproti tomu, pevně stanovená časová omezení na rozsáhlých územích se jeví jako neefektivní. V období platnosti předchozího rozhodnutí Správy č.j. SR/0060/KK/2014-7 ze dne 7. 1. 2015, ve kterém bylo pevně vymezeno šest oblastí s časovým omezením horolezeckých činností kvůli hnízdění ptactva, vzrostl počet známých hnízdišť sokola stěhovaného na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, přičemž došlo i ke změně jejich umístění mimo takto vymezené oblasti. Skalní objekty mohou k hnízdění využívat i další druhy zvláště chráněných druhů ptáků (např. čáp černý, výr velký), přičemž konkrétní umístění jejich hnízd v nadcházejících 10 letech nelze s jistotou dlouhodobě předvídat. Správa tedy rozhodla v souladu s žadatelovým návrhem nevymezovat oblasti s časovým omezením na všech známých hnízdištích, avšak ve dvou horolezeckých terénech v oblasti "Vlhošť a Stříbrný vrch", kde se nacházejí dlouhodobě stabilní hnízdiště několika zvláště chráněných druhů ptáků, tato území s časovým omezením provádění horolezecké činnosti i provádění údržby horolezeckých zařízení, a to na období od 1. 7. do 31. 12. každého roku. Důvodem ke stanovení této podmínky je potřeba omezení možných rušivých vlivů v této lokalitě v době hnízdění. Jde o skalní objekty na území PR Vlhošť (sektory "Vlhošť – horní patro" a "Vlhošť – spodní patro") a PP Stříbrný vrch (část sektoru "Stříbrný vrch").

Rozsah takto vymezených území Správa určila na základě znalostí ze své odborné činnosti, přičemž nevycházela pouze z umístění samotných hnízd, ale také skalních objektů využívaných ptáky pravidelně při lovu, odpočinku, apod. Na území PP Stříbrný vrch je provozování horolezectví povoleno rozhodnutím Správy č.j. SR/10002/KK/2013-4 ze dne 12. 8. 2013 pouze v období 1. 7. – 31. 12. každého roku. Provozování horolezeckých činností v těchto územích může mít na hnízdící ptáky výrazně větší negativní vliv než běžná přítomnost pěších turistů, jelikož horolezci se pohybují na běžně nepřístupných místech na stěnách,

hranách a nepřístupných vrcholcích pískovcových skalních masivů a věží. Při horolezecké činnosti tak dochází k dlouhotrvajícímu pobytu lidí v prostorech, které ptáci využívají pro odpočinek, konzumaci potravy i rozmnožování. Zvláště chráněné druhy ptáků, jsou velmi citlivé vůči přítomnosti lidí v prostoru hnízdiště i v blízkém okolí. Větší náchylnost na rušení je zejména v období od 1. 1. do 30. 6. každého roku, kdy na hnízdišti a jeho okolí postupně probíhá tok, páření, inkubace snůšky a krmení mláďat minimálně do doby, než opustí hnízdo. V průběhu několika následujících týdnů se mláďata následně zdržují v blízkosti hnízdiště. Riziko zmaření úspěšného vyhníždění tak v těchto lokalitách trvá objektivně až do 30. 6. běžného roku.

V ostatních vyznačených horolezeckých terénech, kde je možné vykonávat horolezeckou činnost celoročně, Správa stanovila, jakou formou má probíhat vyznačování dočasných lokálních uzavírek po vzájemné domluvě žadatele a Správy v souladu s dohodou o spolupráci uzavřenou mezi žadatelem a AOPK ČR dne 7. 9. 2019, a to při zjištění nepředvídaného výskytu zvláště chráněného druhu rostliny či živočicha, nebo jiného významného přírodního fenoménu, který by mohl být prováděním horolezecké činnosti a údržby horolezeckých zařízení nadměrně rušen nebo poškozen (např. hnízdění sokola stěhovavého, apod.). Hlavním způsobem zveřejnění začátku a konce lokální uzavírky je publikace tohoto omezení v elektronické databázi "Skály ČR", kterou provede žadatel v co nejkratším možném termínu. Jako doplňující způsob může být lokalita dočasně označena Správou přímo v terénu. V tom se Správa odchýlila od žadatelova návrhu, který kladl větší důraz na fyzické vyznačování lokálních uzavírek v terénu. Specifické utváření reliéfu krajiny CHKO Kokořínsko – Máchův kraj je odlišné oproti jiným chráněným územím s pískovcovými skalami, kde se takovéto vyznačování v terénu provádí, a neumožňuje tak snadné a přehledné fyzické ohrazení hnízdišť sokola stěhovavého v terénu.

Správa dále stanovila, že na území PR Vlhošť a PP Stříbrný vrch není možné zřizovat nové horolezecké cesty (tzv. prvovýstupy), přičemž vycházela i z žadatelova návrhu uvedeného v žádosti. Z pohledu ochrany přírody a krajiny směřuje podmínka především ke konzervaci stávajícího rozsahu horolezeckých cest. Obě lokality jsou tvořeny mimořádně cennými soubory pískovcových skal s unikátními útvary mezo- a mikroreliéfu vzniklými selektivním zvětráváním. Na těchto skalách, zejména na jejich částech běžně nepřístupných člověku se vyvinula a dochovala mimořádně cenná přírodní stanoviště, na která jsou vázány vzácné a ohrožené druhy živočichů a rostlin. Tyto hodnoty byly důvodem vyhlášení těchto lokalit jako zvláště chráněná území. Stávající rozsah pokrytí těchto lokalit horolezeckými cestami je v porovnání s ostatními lokalitami na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj nadprůměrný. Pro zachování zdejšího mimořádně hodnotného dochovaného přírodního prostředí je žádoucí, aby nedocházelo k dalšímu zvyšování počtu horolezeckých cest a následkem toho také ke zpřístupňování dalších skalních objektů nebo částí skal, které jsou zatím pro člověka nepřístupné.

Vzhledem k tomu, že při provádění horolezecké činnosti by mohlo docházet ze strany lezců k záměrnému odstraňování dřevin a jiné vegetace ze skal a jejich okolí kvůli usnadnění fyzického výstupu nebo snížení vlhkosti zastíněného skalního povrchu (menší lámavost horniny, omezení růstu mechů a lišejníků), apod., stanovila Správa podmínku, že takovéto úpravy horolezeckých cest nejsou na vyhrazených horolezeckých terénech na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj přípustné, neboť by tím došlo k poškození dochovaného přírodního prostředí. Vegetace rostoucí na pískovcových skalách a v jejich okolí je nedílnou složkou významných a ohrožených biotopů, které jsou předmětem ochrany CHKO Kokořínsko – Máchův kraj (zejména brusnicové vegetace skal a drolin, jeskyně nepřístupné veřejnosti a šterbinová vegetace silikátových skal a drolin), a jejich současný výskyt je umožněn mimo jiné také vyloučením škodlivých lidských zásahů na místech člověku běžně nepřístupných.

Správa dále stanovila zásady, které musí dodržovat všichni lezci při provádění horolezecké činnosti ve vyznačených horolezeckých terénech na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, a vyjmenovala aktivity, které nesmí lezci při provádění horolezecké činnosti vykonávat, aby nedošlo k poškození dochovaného přírodního prostředí nad rámec stávajícího využití území. Důvodem je zajištění ochrany jednotlivých složek živé i neživé přírody na území CHKO

Kokořínsko – Máchův kraj před poškozováním, rušením a dalšími negativními vlivy, ke kterým by mohlo dojít v souvislosti s neomezeným prováděním horolezecké činnosti. Jde zejména o používání některých horolezeckých technik a vybavení, které poškozují měkkou pískovcovou horninu. Pískovcové skály jsou jedním z předmětů ochrany CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, jejich poškozování tak není v souladu s posláním této oblasti. V souladu s rozhodnutím Oblastní vrcholové komise Dubské skály vyloučila Správa používání chemických a minerálních látek (např. magnesium) snižujících tření na skalách. Skály využívané na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj pro provádění horolezecké činnosti jsou tvořeny převážně křemennými pískovci střední a svrchní části jizerského souvrství (střední až svrchní turon) české křídové pánve. Jelikož Správě není známo, že by byly provedeny relevantní studie, které by jednoznačně a nezaujatě potvrzovaly nebo vyvracely negativní vlivy použití magnesia na chemismus pískovcové horniny a zejména na vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů vázané na specifické biotopy pískovcových skal, musela Správa použití těchto látek vyloučit. Jak vyplývá z výše uvedené publikace „Horolezecký průvodce Dubské skály“ z roku 2005, obtížnost lezeckých cest v oblasti CHKO Kokořínsko – Máchův kraj jen zcela ojediněle přesahuje stupeň obtížnosti „VIIIc“, přičemž z údajů, které sám žadatel přímo uvádí v aktuálně platných „Pravidlech lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách“ (26. 1. 2013) vyplývá, že tyto látky je nevhodné používat k výstupu na cesty s obtížností nižší než stupeň „IXa“ a cesty vzniklé před rokem 1980, protože nejsou součástí dlouhodobé tradice pískovcového lezení a snižují sportovní hodnotu horolezeckého výstupu. Absolutní zákaz používání magnesia také žadatel sám přímo navrhl ve své žádosti. Vybavením, které svou konstrukcí a způsobem použití mohou snadno způsobit opakované poškození povrchu pískovcové skály, jsou především skoby a pevné nebo mechanické vklíněnce, kromě mechanických vklíněnců textilních. Rovněž přetváření přirozeného reliéfu skalního povrchu pro usnadnění výstupu lezce horolezeckou cestou (např. přitesávání skály, neopatrná manipulace s lanem) je zcela nepřipustnou aktivitou jednoznačně vedoucí k poškození pískovcových skal. Poškození povrchu pískovcových skal může způsobit i použití nevhodné obuvi s profilovanou podrážkou; pro lezení na pískovci se tradičně používá obuv s podrážkou hladkou. Ze stejného důvodu je nepřipustné také použití různých stoupacích želez. Využití dřevin rostoucích v extrémních podmínkách na skalách by mohlo způsobit jejich trvalé mechanické poškození nebo zničení, především třením lana o kmen nebo větev. Možnou výjimkou jsou pouze situace, kdy lezec nemůže pro bezpečný návrat slaněním použít k tomu určené zařízení ("dobírací bod" či "slaňovací kruh"), např. z důvodu jeho poškození, nebo při ohrožení života. Pískovec, jako usazená hornina, je mnohem více náchylný k mechanickému poškození při zvýšeném obsahu vlhkosti, která působí menší soudržnost jednotlivých pískových zrn. Správa proto stanovila, že lezci nesmí ve vyznačených horolezeckých terénech lézt na pískovcových skalách, které jsou nasáklé vodou ze srážek (déšť, mokřý sníh, mlha) nebo jsou zasněžené či zledovatělé. Na rozdíl od dosavadní praxe Správa nestanovila žádné časové omezení této podmínky, např. kolik hodin po dešti tento zákaz platí, jelikož pískovcová hornina je velmi různorodá a nelze stanovit jednotnou dobu, po kterou zůstává povrch skal nasáklý vodou.

Správa rovněž stanovila lezcům povinnosti, které musí dodržet při provádění horolezecké činnosti v horolezeckých terénech vyznačených na základě tohoto rozhodnutí. Okolí pískovcových skal na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj je zpravidla tvořeno písčitými sedimenty (osypy), které mohou být ve svažitém terénu značně nestabilní, a tedy náchylné ke vzniku škodlivé eroze následkem opakovaného sešlapu. Správa proto stanovila, jakým způsobem mají lezci volit přístup ke skalním objektům. Tím bude minimalizován negativní dopad na přírodní prostředí. Mezi nejvíce zranitelné lokality z vyznačených horolezeckých terénů patří některé pískovcové skalní objekty ve skalní oblasti „Hradčanské stěny“, v sektoru „Hradčanská pahorkatina“, kde je na pískovcové osypy vázán výskyt velmi vzácných a ohrožených druhů rostlin. V horizontu několika let se v prostoru Hradčanských stěn předpokládá vyhlášení nového maloplošného zvláště chráněného území zaměřeného mimo jiné na ochranu písčiny osypů a na ně vázané unikátní vegetace. Lze tedy očekávat další možné usměrnění provádění horolezecké činnosti v této skalní oblasti.

Řada unikátních stanovišť a na ně vázaných druhů se na pískovcových skalách dochovala zejména na místech, která nejsou běžně přístupná pro velké savce (vč. člověka), a kde tak nemohlo v minulosti docházet k jejich zničení následkem sešlapu, ale která jsou však

dosažitelná různou horolezeckou technikou. Takovými místy jsou hrany skalních stěn a především vrcholy samostatně stojících skalních věží. Aby byla tato stanoviště i nadále co nejvíce uchráněna před mechanickým poškozením a podobnými škodlivými vlivy, stanovila Správa povinnost lezců pohybovat se na takových místech pouze v nezbytně nutném rozsahu, tedy v okolí vrcholových knízek za účelem písemného záznamu o výstupu a v okolí slaňovacích kruhů a dobíracích bodů za účelem zajištění bezpečného sestupu po horolezeckém laně (tzv. slanění) nebo při jištění dalších členů lanového družstva. Vzhledem k tomu, že ptáci využívající k hnízdění přirozené skalní dutiny či římsy mohou zahnízdit v průběhu jednotlivých let na libovolném místě mimo výše uvedené horolezecké terény se stanoveným časovým omezením, stanovila Správa, že při zjištění aktivního hnízdění ptáků v blízkosti horolezecké cesty během horolezeckého výstupu je lezec povinen tento výstup neprodleně ukončit, aby nedocházelo ke zbytečnému rušení hnízdících jedinců. Současně Správa upozornila lezce, aby takovou skutečnost neprodleně ohlásili Správě, a to přímo nebo prostřednictvím příslušného správce skalní oblasti z Oblastní vrcholové komise Dubské skály. Správa tak následně může zajistit účinnou ochranu takto zjištěného hnízdiště a předejít tak případnému neúmyslnému rušení hnízdících ptáků. Lezci mohou takto ohlásit rovněž i staré pobytové znaky po hnízdění (např. trus v okolí skalních dutin, staré skořápky, apod.). Tím se předejde dalšímu nežádoucímu rušení. Lezci jsou přitom povinni respektovat případná časová a místní omezení horolezecké činnosti v důsledku neočekávaného zahnízdění zvláště chráněných druhů ptáků citlivých na rušení, které Správa stanoví dočasným označením daného území v terénu a na internetových stránkách žadatele. Protože součástí výstupu po horolezecké cestě může být výjimečně potřeba použít k osobnímu jištění a nouzovému slanění i přírodní skalní útvary nebo dřeviny, stanovila Správa povinnost lezců předcházet poškození těchto přírodnin. Počet členů lanového družstva Správa omezila na pět osob, aby tím alespoň částečně předešla komerčním aktivitám specializovaných cestovních kanceláří, ke kterým dochází v jiných pískovcových oblastech na území České republiky. Jde o situace, kdy je na skalní objekt umožněn v krátkém časovém úseku výstup velkému počtu osob, které nemají fyzické schopnosti ani zkušenosti potřebné pro šetrný horolezecký výstup výhradně vlastními silami. Výstup takových osob po horolezecké cestě vyžaduje aktivní podporu tažením lana přes pevný jisticí bod v horní části skalního objektu (technika „top rope“), přičemž zpravidla dochází k mechanickému poškozování pískovcové horniny tažením zatíženého lana po povrchu skály. Proto Správa stanovila také povinnost postupovat výstupové horolezecké cesty vždy zdola vlastními silami.

Aby bylo zajištěno dodržení jednotných postupů a stanovených pravidel pro údržbu horolezeckých zařízení a jisticích bodů na území celé dotčené oblasti, stanovila Správa, že tyto činnosti může provádět pouze žadatel. Při této údržbě mimo jiné provádí výměnu stávajících pevných jisticích prvků nesplňujících požadavky na bezpečnost lezců (tzv. přejíšťování). Za toto přejíšťování se považuje i náhrada poškozeného nebo zaniklého přirozeného skalního útvaru (např. skalní hodiny), dřeviny, apod., které byly součástí původního zajištění horolezecké cesty od doby jejího vzniku, a to novým pevným jisticím prvkem umístěným ve stejném místě horolezecké cesty. Zásadní stanovenou podmínkou při této údržbě je zachování stávajícího charakteru horolezeckých cest bez doplňování dalších pevných jisticích bodů (tzv. dojišťování). Pokud by byl stávající charakter horolezeckých cest měněn, např. doplněním většího počtu jisticích prvků umístěných blíže u sebe, byl by tím mimo jiné umožněn výstup většímu počtu i méně zdatných lezců, jelikož zvyšováním relativní bezpečnosti lezce se snižuje psychická náročnost sportovního výkonu. To by vedlo k intenzivnější návštěvnosti takových skalních objektů a s tím spojenému zvyšování rizika poškození skalního povrchu i dochovaného přírodního prostředí. Pouze ve zcela výjimečných případech, z důvodu dosažení bezpečnosti lezců na objektivně nebezpečných horolezeckých cestách, je dojišťování možné po předchozím projednání se Správou provádět.

Dle odborného názoru Správy, by jednání v rozporu se stanovenými podmínkami vedlo k přímému či nepřímému poškozování skalních útvarů i biotopů druhů rostlin a živočichů, které se v tomto území vyskytují, zejména na místech přístupných pro člověka pouze horolezeckou technikou.

Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

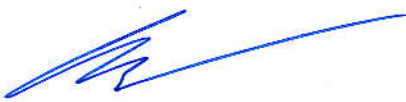
Tímto rozhodnutím nejsou dotčeny povinnosti plynoucí z jiných právních předpisů.

Jde zejména o základní ochranné podmínky NPR Břehyně – Pecopala a bližší ochranné podmínky některých dalších zvláště chráněných území v kategorii PR a PP, ve kterých je provádění horolezecké činnosti dále omezeno, resp. vázáno na zvláštní souhlas příslušného orgánu ochrany přírody. V horolezeckém terénu „Vlhošť a Stříbrný vrch“ na území PP Stříbrný vrch je provozování horolezectví nadále vázáno na předchozí souhlas Správy; v současné době je v platnosti a účinnosti souhlas vydaný rozhodnutím Správy č.j. SR/10002/KK/2013-4 ze dne 12. 8. 2013, který blíže stanovuje podmínky provádění horolezecké činnosti na vymezeném území do 31. 12. 2023.

Správa upozorňuje, že na zbývajícím území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, mimo výše specifikované označené horolezecké terény, nelze bez předchozího souhlasu Správy horolezeckou činnost provádět – § 5 odst. 1 písm. d) Nařízení vlády.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – regionální pracoviště Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Ing. Ladislav Pořízek
ŘEDITEL REGIONÁLNÍHO PRACOVIŠTĚ

Přílohy:

- mapy: Zákresy vyznačených horolezeckých terénů.
- tabulky: Vyznačené horolezecké terény.
- Souřadnice vyznačených horolezeckých terénů.

Rozdělovník

Na doručenkou obdrží účastníci řízení (rozhodnutí se doručuje do vlastních rukou):

1. Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Český horolezecký svaz, Nádražní 29/21, 150 00 Praha 5 – Smíchov

2. Účastníci řízení podle § 27 odst. 3 správního řádu:

Město Doksy, nám. Republiky 193, 472 01 Doksy
Město Dubá, Masarykovo nám. 138, 471 41 Dubá
Město Liběchov, Rumburská 53, 277 21 Liběchov
Město Mšeno, nám. Míru 1, 277 35 Mšeno
Město Ralsko, Kuřívody 701, Ralsko, 471 24 Mimoň
Město Štětí, Mírové náměstí 163, 411 08 Štětí
Městys Holany, Holany 43, 470 02 Česká Lípa
Obec Blatce, Houska 79, 472 01 Doksy
Obec Blíževedly, Blíževedly 10, 471 04 Blíževedly
Obec Dobřeň, Jestřebice 30, 277 23 Kokořín
Obec Dolní Zimor, Dolní Zimor 38, 277 21 Liběchov
Obec Kanina, Kanina 34, 277 35 Mšeno
Obec Kokořín, Kokořín 52, 277 23 Kokořín
Obec Medonosy, Medonosy 80, 277 21 Liběchov

Obec Nebužely, Nebužely 14, 277 34 Nebužely
Obec Nosálov, Nosálov 29, 277 36 Nosálov
Obec Provodín, Provodín 80, 471 67 Provodín
Obec Snědovice, Snědovice 99, 411 74 Snědovice
Obec Střemy, Střemy 27, 277 34 Nebužely
Obec Tuhaň, Tuhaň 32, 472 01 Doksy
Obec Tupadly, Tupadly 4, 277 21 Liběchov
Obec Vidím, Horní Vidím 45, 277 21 Liběchov
Obec Vysoká, Vysoká 32, 277 24 Vysoká
Obec Želízy, Želízy 46, 277 21 Liběchov
Obec Ždírec, Ždírec 7, 472 01 Doksy

